

[Elisabeth Bruun Olesen]

aldemokratiet var inde på, omfattede den tidligere 1.000-pladsaftale sygeplejersker, radiografer, sygehjælpere og plejehjemsassistenter, og det er vel inden for de områder, de største problemer er. Man lad os nu ikke skændes om det.

Den borgerlige regering har det med at tale om beskæftigelsesfag på en ganske fastlåst måde, synes vi. Det er efter regeringens opfattelse de traditionelle mandefag på alle niveauer fra ingeniører til maskinarbejdere, mens man let og elegant springer over, at f.eks. sygeplejerskefaget mangler arbejdskraft, og at de erhvervsaktive sygeplejersker slides helt ned på grund af et ganske vanvittigt arbejdstempo. Politisk har man fastslået, at den offentlige sektor ikke skal vokse. Derfor skal der heller ikke flere sygeplejersker under uddannelse, selv om det er et fag uden arbejdsløshedstrussel, og selv om det er et fag, kvinder gerne vil uddannes i, og et fag, som vil give brugerne, de syge, en langt bedre service.

Dansk Sygeplejeråd har via sine amtskredse foretaget en undersøgelse i starten af december 1986, der viste, at der på landsplan var ca. 1.500 stillinger, som ikke kunne besættes. Året før var det 1.200, det vil sige, at der er en større mangel på sygeplejersker i dag end året før, og at sygeplejerskemangelen er et permanent fænomen. De ubesatte stillinger findes både inden for sygehussektoren og i primærkommunerne, idet de psykiatriske sygehuse og plejehjemmene har det største antal sygeplejerskestillinger ubesat. I visse egne af landet har man også problemer med sundhedsplejerskestillinger.

Sygeplejerskerne må altså i stigende omfang påtage sig overarbejde, og så er vi inde i den onde cirkel, hvor et menneske skal arbejde over; så kan det ikke holde til det mere; så bliver det sygt, fordi det bliver overanstrengt; så kommer den næste ind i rumlen og skal have overarbejde, osv. osv. Og uddannelsen er meget stærkt efterspurgt, antallet af ansøgere er ca. dobbelt så stort som antallet af uddannelsespladser, og sygeplejersker har fuld beskæftigelse, så der er ingen grund til ikke at gå i gang.

Det er det samme med sygehjælperne. Der er arbejdsløsheden lidt større end for sygeplejerskerne, men der er også en langt, langt større efterspørgsel end det antal, der bliver optaget.

I hele diskussionen om, hvorvidt man skal bruge sygeplejersker eller sygehjælpere, synes jeg, at man i alle tilfælde skal være sig for at sænke uddannelsesniveaet. Jeg synes, det er vigtigt at definere, hvad opgaverne er. Jeg synes, det er en meget farlig tendens, hvis man siger, at vi mangler sygeplejersker, og så skal sygehjælperne lave sygeplejerskernes arbejde, sådan at man får en permanent sænkning af uddannelsesniveaet. Det er en måde at bruge uddannelsessystemet på, som jeg i alle tilfælde er meget betænkelig ved.

Om det amtskommunale ansvar vil jeg blot indskyde, at de øgede udgifter, et forslag som dette måtte give amtskommunerne, hvis det da ellers gik igennem, selvfølgelig ikke må kunne give sig udslag i strafafgift til kommunerne, fordi de har et for stort forbrug i forhold til anden lovgivning.

Ministeren sagde, at den sidste 1.000-pladsaftale næsten var opfyldt. Derom har vi fået et notat i uddannelsesudvalget. Det er godt nok lidt gammelt, og der må være sket meget siden da. Hvis vi tager plejehjemsassistenterne, var der stadig væk på det tidspunkt 101 plads for få til, at aftalens måltal var opfyldt. Man skulle have haft 218 pladser, og man manglede stadig væk 101. Hvis det er et »næsten«, er der et meget stort svælg imellem virkeligheden og det, ministeren synes »næsten« er opfyldt.

Jeg vil gerne høre, om der er sket noget, siden vi fik det notat, så de 101 ikke er 101 mere.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg skal starte med at sige, at dette naturligvis ikke er lavet som hastværksarbejde. Det er lavet efter meget moden overvejelse: hvordan lægger vi det nu så blødt op som overhovedet muligt, så vi får en diskussion om intentionerne i forslaget og ikke om nogle tal mig her og nogle tal mig dér?

Til fru Jytte Andersen: her er ikke tale om hastværksarbejde. Her er tale om, at vi vil have noget igennem. Selv om vi er i opposition til denne regering, har vi oplevet, at vi godt har kunnet få noget igennem, og det håber vi sandelig også vi kan med det her. Jeg har et begrundet håb om, at det kan vi.

Der er et helt klart flertal, som har sagt, at intentionen i forslaget, nemlig at få uddannet nogle flere sygeplejersker, er de enige i. Det